

RANTASALMEN KUNNAN ESI- JA
PERUSOPETUKSEN AAMU- JA
ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA
LUKUVUOSI 2025-2026

SISÄLLYSLUETTELO

- 1. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat**
- 2. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet**
- 3. Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö**
- 4. Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa**
- 5. Toiminnan järjestäminen, suunnittelu ja arviointi Rantasalmen kunnassa**
- 6. Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakeminen**
- 7. Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut**
- 8. Lainsäädäntö**

1. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaalle suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä ja on keväällä 2011 antanut toimintaa varten Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaan perusteet 2011. Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee järjestää näiden perusteiden mukaisesti.

1.1. Arvopohja ja tehtävät

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin:

- ihmisoikeudet
- tasa-arvo
- demokratia
- luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen
- monikulttuurisuuden hyväksyminen

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia seuraavista näkökulmista:

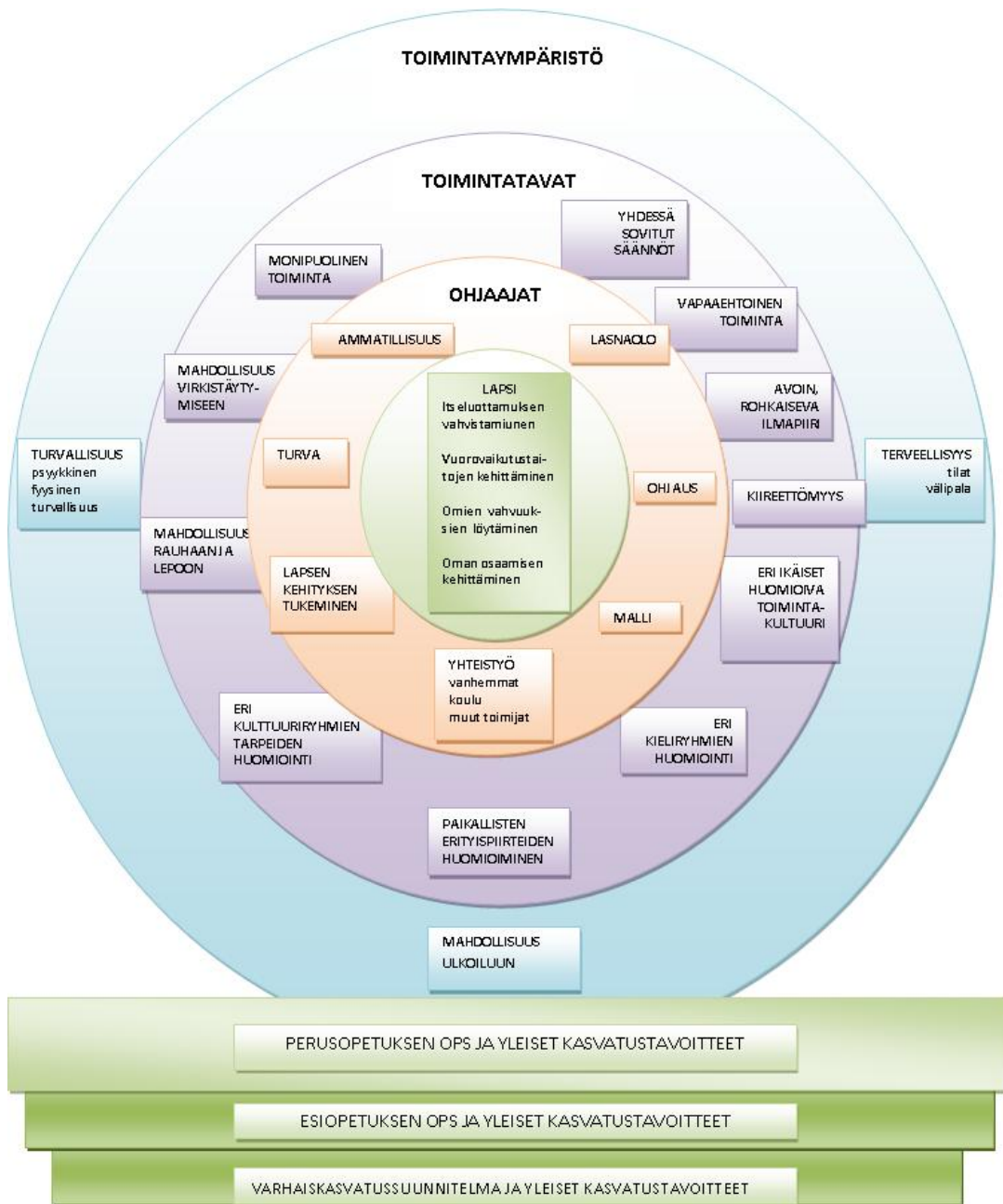
- yhteisöllisyys
- vastuullisuus
- yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittaminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle.

Rantasalmella perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen:

- turvata lapselle ennen ja jälkeen koulupäivän turvalliset ja tervettä kasvua ja kehitystä tukevat olosuhteet
- toiminnalla pyritään tarjoamaan ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilöstön valvonnassa monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun, virkistävään ja turvalliseen yhteistoimintaan, myös kouluilla järjestettävään kerhotoimintaan
- kannustaa lasta aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen
- lisätä pienten lasten osallistumismahdollisuuksia harrastustoimintaan
- mahdollistaa tarpeen mukaan levon ja rentoutumisen rauhallisessa ympäristössä
- auttaa perheitä kasvatustehtävän toteuttamisessa
- ennaltaehkäistä riskitekijöitä, jotka liittyvät lapsen valvomattoman ajankäyttöön ja yksinoloon, ehkäistä syrjäytymistä ja tukea yhteisöllisyyden kehittämisessä
- edistää tasa-arvoa yhteiskunnassa.

1.2. Aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaavat linjaukset

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta ennen ja jälkeen koulupäivän.

Toiminnan järjestämiseen liittyvien ratkaisujen, toimintatapojen ja toimintaympäristön tulee tukea asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa huolehditaan toimintaympäristön turvallisuudesta ja siitä, että lapset eivät joudu kiusaamisen, häirinnän tai väkivallan kohteeksi (vrt. varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä perusopetuksen opetussuunnitelma).

2. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet

Yleiset tavoitteet

- tukea kodin ja koulun kasvatustyötä
- tukea lapsen tunne-elämän kehitystä
- tukea lapsen eettistä kasvua.

Toiminnan tulee lisäksi edistää

- lasten hyvinvointia
- tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa
- ennaltaehkäistä syrjäytymistä.

2.1. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Kotien työtä tuettaessa lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on aamu- ja iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia.

Yhteistyö Rantasalmella huoltajien kanssa:

- Aamu- ja iltapäivätoimintaan ilmoittautuminen, päätökset lähetetään huoltajille hyvissä ajoin
- Ohjaaja osallistuu huoltajien kanssa järjestettäviin palavereihin tarpeen mukaan, huoltajien luvalla
- Ohjaajan viestit (Wilma-viestit, sähköposti, kirjeet, signal) huoltajille
- Vanhempien vartit ohjaajan ja huoltajan välillä huoltajien toiveiden ja tarpeiden mukaan

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö perustuu keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoon.

Yhteistyö Rantasalmella koulun kanssa:

- Aamu- ja iltapäivätoimintaan ilmoitaudutaan yhtä aikaa kouluun ilmoittautumisen yhteydessä.
- Toiminnan kannalta tarpeellinen tiedonsiirto opettajalta aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle, huoltajien luvalla
- Ohjaajan osallistuminen opettajien kokouksiin ja koulun toiminnan yhteissuunnitteluun, silloin kun asia vaikuttaa perusopetuksen iltapäivätoimintaan
- Päivittäiset tapaamiset ja viestit
- Yhteistyö koulun kerhotoiminnan kanssa

Yhteistyö vaatii ohjaajalta aloitteellista ja aktiivista toimintaa kouluun päin. Sitä toivotaan myös koulun puolelta. Ohjaajien tulee kertoa koulun opettajille iltapäivätoiminnan periaatteista ja sisällöistä. Tavoitteena on molemminpuolisen tiedonkulun lisääminen ja parantaminen.

Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

Yhteistyö Rantasalmella rehtorin ja ohjaajien kesken:

- Vastaavan ohjaajan kanssa palaverit kuukausittain
- Ohjaajien palaverit järjestetään syys- ja kevätlukukaudella
- Wilma-viestit viikoittain
- puhelinkeskustelut
- sähköposti

2.2. Hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Tavoite	Miten edetään
Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjaaja suhtautuu myönteisesti lapseen • Ohjaaja on lapsen saatavilla ja läsnä toiminnan aikana • Ohjaaja arvostaa lasta ja lapsi hyväksytään • Toimitaan yhdessä -> ryhmäydytään • Opetellaan vuorovaikutustaitoja (mm. erimielisyyksien ratkaiseminen myönteisin keinoin) • Opetellaan tunnistamaan tunteita ja opetellaan tunnetilojen säätelyä • Kannustetaan ja rohkaistaan lasta toimimaan itsenäisesti • Annetaan lapselle mahdollisuus vaikuttaa toimintapäivän sisältöihin -> osallisuus

2.3. Eettisen kasvun tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Toiminnan eettisenä lähtökohtana ovat Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelty perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet ja käytännöt. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä.

Tavoite	Miten toiminnassa
Vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Aikuinen esimerkkinä, mallina ja ohjaajana

	<ul style="list-style-type: none"> • Opetellaan vuorovaikutustaitoja • Opetellaan ongelmatilanteiden käsittelyä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti • Ohjataan lapsia kasvamaan vastuuseen: oma hyvinvointi ja terveelliset elämäntavat, toisten hyvinvointi sekä siihen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet, oman toiminnan aiheuttamat tunteet ja seuraukset itselle ja toiselle, ryhmän toimintaan liittyvät säännöt ja sopimukset, myönteinen suhtautuminen ympäristöön, luontoon ja kestäviin elämäntapoihin
--	---

2.4. Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Tavoite	Miten toiminnassa
Osallisuuden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Lapset otetaan toiminnan suunnitteluun mukaan lukukauden alussa ja lukukauden aikana • Lasten kanssa sovitaan syyslukukauden alussa yhteiset toimintasäännöt • Kaikilla lapsilla on oikeus tulla kuulluksi
Yhdenvertaisuuden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan oppimisen tukea tarvitsevat lapset ja eri kulttuuritaustaisten lasten tarpeet • Aamu- ja iltapäivätoiminnassa kunnioitetaan lasten omaa kieli- ja kulttuuritaustaa sekä elämäntapaa ja -arvoja ja tutustutaan niihin
Tasa-arvon edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintaa suunnitellessa huomioidaan lasten kehitystaso ja kiinnostuksen kohteet • Toimintaa suunnitellessa huomioidaan tyttöjen ja poikien väliset kehityksen erot ja erilaiset tarpeet tasapuolisesti • Lapsille järjestetään oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta

--	--

Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain ja järjestetään tarvittava tuki moniammatillisena yhteistyönä.

3. Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla on sisällöllisesti oma erityisluonteensa, jolle on ominaista toiminnan monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Perusopetuksen iltapäivätoiminnassa pyritään tarjoamaan monipuolista ja laadukasta tekemistä, niin että toiminnasta muodostuu sopiva yhdistelmä virkistystä ja tarvittaessa myös lepoa ja rauhoittumista koulupäivän jälkeen.

Toiminnan sisällöt määritellään perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa. Yksityiskohtaisiin sisältöihin vaikuttavat eri toiminnallisten ryhmien paikalliset olosuhteet ja tarjonta, ohjaajien omat vahvuudet, painotukset sekä käytännön mahdollisuudet.

Toiminnan sisällöt tukevat toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Sisällöt suunnitellaan siten, että toiminta muodostaa lapsen kannalta ehyen ja monipuolisen kokonaisuuden. Sisältöjä valittaessa kiinnitetään erityisesti huomiota leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin ja kokemuksiin. Toiminnassa varataan aikaa myös koulutyöhön liittyvien tehtävien tekemiseen. Suunnittelussa huomioidaan lapsen omat tarpeet ja toiveet ja keskustellaan siitä, millainen toiminta lasta kiinnostaa ja mikä tuottaa hänelle iloa. Toiminta voi liittyä erilaisiin tavoitteellisiin harrastuksiin tai muuhun kehitystä tukevaan toimintaan kuten liikuntaan, kädentaitoihin, kielelliseen ja kuvalliseen ilmaisuun, musiikkiin, arkiaskareisiin ja erilaisiin tiedollisiin aihepiireihin.

Toiminnan suunnittelussa käytetään monipuolisesti koulun tiloja (esim. liikuntasali ja kotitalousluokka), kirjastoa sekä ympäröivää luontoa.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman laatiminen

Toiminnan sisällön suunnittelua ohjaa Rantasalmen kunnan perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma. Ryhmäkohtaisen toimintasuunnitelman laativat ohjaajat. Kukin ohjaaja osallistuu toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin taitojensa ja resurssiensa mukaan. Toiminnan suunnittelu jaetaan esim. kausiin: toimintakausi, kuukausi, viikko ja tuokio.

Ryhmäkohtaisessa toimintasuunnitelmassa huomioidaan mm.

- Kalenterivuoden juhlapäivät, joiden ympärille voi suunnitella erilaista toimintaa kuten liikuntaa, askartelua, retkiä ym.
- Käytettävissä olevat tilat ja välineet
- Vuodenaikojen vaihtelut, joiden mukaan voi rakentaa teemoja

- Yhteiset tapahtumat, joiden suunnitteluun varataan riittävästi aikaa

Suunnitelma tehdään realistiseksi. Toimintoja suunnitellaan sen verran kuin niitä on mahdollista toteuttaa ajan ja budjetin raameissa. Toimintasuunnitelmassa kiinnitetään erityisesti huomiota kokonaisuuteen, teemoihin ja vaihteluun.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- kulttuuri ja perinteet
- kädentaidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella on huoltajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus läksyjen tekoon.

Hyvinvointi ja turvallisuus

Kaikessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa huomioidaan lapsen oikeus terveelliseen ja turvalliseen kasvu- ja toimintaympäristöön. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulun tiloissa. Lasten ja henkilökunnan fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen terveys, hyvinvointi ja turvallisuus huomioidaan toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Riskitekijöiden seurannan, arvioinnin ja valvonnan kehykset määritellään osin kansallisissa ja kunnallisissa turvallisuusohjeissa (esimerkiksi työturvallisuuslaissa ja paloviranomaisten turvallisuussäännöissä), osin yksikötasolla, esimerkiksi järjestyssääntöjen muodossa. Terveysten ja hyvinvointiin liittyviä riskejä ehkäistään. Mahdollisia riskitekijöitä seurataan, arvioidaan ja valvotaan. Mahdollisia terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä riskitekijöitä dokumentoidaan ja puutteiden osalta ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin. Valmius toimia tilanteissa, jotka voivat muodostaa terveyteen ja turvallisuuteen liittyvän riskin iltapäivätoiminnassa koskee koko henkilökuntaa. Koululla on pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat, jotka kattavat myös samoissa tiloissa tapahtuvan aamu- ja iltapäivätoiminnan. Ohjaajat ovat ensiaputaitoisia ja taitojen säännöllisestä päivittämisestä huolehditaan.

Jos lapsen terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta herää huoli, asiasta keskustellaan ensisijaisesti lapsen huoltajan kanssa. Tilanteessa, jossa lapsen kasvu ja kehitys vaarantuu kasvu- ja toimintaympäristön olosuhteiden, esimerkiksi perheväkivallan vuoksi, henkilökunta on tarvittaessa yhteydessä lastensuojeluviranomaisiin tai poliisiin. Lastensuojelulain mukainen velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus koskee koko henkilökuntaa.

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäiseminen ja näihin puuttuminen kuuluu kaikille koulussa työskenteleville, aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilökunta mukaan lukien. Koululla on suunnitelma kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi

(<https://www.rantasalmi.fi/wp-content/uploads/2023/06/Suunnitelma-opiskelijan-suojaamiseksi-vakivallalta-kiusaamiselta-ja-hairinnalta-2023.pdf>).

Suunnitelman sisältö soveltuu suurelta osin myös aamu- ja iltapäivätoimintaan. Ohjaajien tehtävä on huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasäännöt ovat kaikille tuttuja ja lapset ovat itse päässeet niihin vaikuttamaan. Ohjaajien tehtävä on myös tehdä selväksi, mitä yhdessä sovittujen sääntöjen rikkomisesta seuraa.

4. Tukea tarvitsevat lapset aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien tukea tarvitsevien lasten toiminnan lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt.

Toiminnan suunnittelussa huomioitavaa	Toimintaympäristössä huomioitavaa
<ul style="list-style-type: none"> ● Lapsen ikä ● Lapsen kehitysvaihe ● Lapsen yksilölliset tarpeet ● Tarvittava välineistö ● Yhteistyö opettajien kanssa ● Yhteistyö vanhempien kanssa ● Yhteistyö muiden tahojen kanssa ● Ajankäyttö	<ul style="list-style-type: none"> ● Tilat ja välineet ● Tarvittava avustava henkilökunta ● Tilojen värit ja valaistus ● Liikunnan esteettömyys ● Psykkinen, fyysinen ja sosiaalinen turvallisuus

Tukea tarvitsevien lasten kanssa työskentelevä ohjaaja perehdytetään työhön ja järjestetään tarvittava konsultaatio.

4.1. Oppimisen tuki aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Oppilaat, jotka saavat oppilaskohtaisia tukitoimia (PO-laki §20c) tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite (§PO-laki 20i) ovat oikeutettuja hakemaan aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Järjestämisestä päätetään tapauskohtaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan ei kuitenkaan sovelleta perusopetuslain 4a luvun säännöksiä oppimisen ja koulunkäynnin tuesta tai opetusryhmien muodostamisesta (POL 1§ 4 mom.) taikka 31 §:ä koskien tulkitsemis- ja avustajapalveluita. Mikäli ensisijaisen lainsäädännön mukaisilla palveluilla ei voida turvata vammaiselle lapselle riittävää ja sopivaa sekä lapsen edun mukaista apua ja tukea, palvelut on järjestettävä tai niitä on täydennettävä vammaispalvelulain perusteella (HE 122/2024 vp, s. 55). Tarvittaessa ja vammaispalvelulain myöntämisedellytysten täytyessä perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee täydentää vammaispalvelulain mukaisilla palveluilla tai palvelu tulee voida järjestää vammaispalveluna. Vammaispalveluista vastaa hyvinvointialue.

4.2. Yhteistyö toiminnan järjestämisessä

Oppilaskohtaisia tukitoimia saavan oppilaan tarpeet sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Niistä sovitaan erikseen oppilaan huoltajan ja opettajien kanssa.

Toiminta tapahtuu ensisijaisesti muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos lapsella on henkilökohtainen avustaja koulussa, on perheen haettava hyvinvointialueelta oikeutta henkilökohtaiseen avustajaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa vammaispalvelulain perusteella (ks. yllä), koska koulun oppilaskohtaiset tukimuodot eivät ole käytettävissä aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Kaikkia lapsia kannustetaan ja tuetaan aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen.

Tiedot oppilaskohtaisesta tuesta ja siihen liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin liittyvät tiedot ovat salassa pidettäviä tietoja. Tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Ohjaaja voi huoltajien suostumuksella osallistua oppilasta koskeviin palaveriin.

Oppilaille, joille on tehty oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva päätös voi kunnan päätösten mukaisesti olla oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen. Sekä näiden että muiden kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden osalta tulisi myös aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä pyrkiä siihen, että ko. oppilaille on mahdollisuus käyttää koulukuljetusetuutta (Perusopetuslaki 48 b § 3 mom. 1136/2003). Silloin kun kuljetukset järjestetään, tulee huolehtia turvallisuudesta, vastuunjaosta ja kaikkien toimijoiden riittävästä ohjeistuksesta.

5. Toiminnan järjestäminen, suunnittelu ja arviointi Rantasalmen kunnassa

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään vuosittain tarpeen mukaan. Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää toiminnan laajuudesta ja toimintapaikoista sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman hyväksymisestä.

Toiminnan käytännön järjestelyistä vastaa yhtenäiskoulun rehtori yhdessä vastaavan ohjaajan kanssa.

5.1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään esiopetuksen oppilaille ja perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, jotka saavat oppilaskohtaisia tukitoimia (PO-laki §20c) tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite (§PO-laki 20i). Tällöin kunta saa toimintaan valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tarjotaan aamu- ja välipala, joissa huomioidaan lasten ruokailuun liittyvät erityistarpeet.

Toiminta toteutetaan hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan hyväksyminä koulupäivinä kunnan omana toimintana. Lauantaiksi sattuvana koulupäivänä perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa ei järjestetä.

Toimintaa järjestetään Rantasalmen yhtenäiskoululla eskari-Reppu -ryhmässä 0.lk:n oppilaille ja Reppu- ryhmässä 1.–2.lk:n oppilaille sekä 3.–9. lk:n oppilaskohtaisia tukitoimia saaville oppilaille.

Toiminta-aika on maanantaista perjantaihin klo 6.30–9 ja klo 12–17.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset kuuluvat kunnan ottaman vakuutuksen piiriin.

5.2. Toiminnan suunnittelu ja arviointi

Valtioneuvosto on antanut asetuksen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuudesta (Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998 §9a):

Ohjaajaksi kelpoinen on henkilö, joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana. Ohjaajaksi kelpoinen on myös henkilö, jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Vastaavalla ohjaajalla on päävastuu toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta. Toiminnan tulee olla niiden tavoitteiden ja sisältöjen mukaista, jotka on säädetty aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa, kunnan toimintasuunnitelmassa ja jokaisen toiminnallisen ryhmän toimintasuunnitelmassa.

Vastaavan ohjaajan tehtäviin kuuluu yhdessä muiden ohjaajien kanssa mm. suunnitelmien tekeminen, toiminnan ohjaaminen, vastuu lapsiryhmästä, yhteydenpito sidosryhmiin, kotiin ja kouluun; huolehtiminen välipalojen riittävydestä ja erityisruokavalioista, tiedottaminen, erilaisten tilaisuuksien ja tapahtumien järjestäminen ja yhteisiin koulutuksiin, suunnittelukokouksiin ja ohjaajatapaamisiin osallistuminen.

Vastaava ohjaaja vastaa yhdessä yhtenäiskoulun rehtorin kanssa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen liittyvistä hallinnollisista asioista (aamu- ja iltapäivätoimintaan hakeminen, lasten sijoituspäätökset, tiedottaminen, henkilöstöhallinto ja taloussuunnittelu sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan kunnallisen toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintasuunnitelman toteutuksen valvonta ja ohjaus).

Yhtenäiskoulun rehtori päättää toimintamaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä vastaavan ohjaajan esityksestä.

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää toiminnan laajuudesta ja toimintapaikoista, hyväksyy perusopetuslaissa tarkoitetun perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman ja tekee perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevat muut

päätökset sekä vastaa siitä, että sen järjestämä aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään lain mukaisesti.

Toimintaa suunniteltaessa otetaan huomioon lapsen yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Toiminta on luonteeltaan laadukasta vapaa-ajantoimintaa, jossa **korostuvat vapaaehtoisuus ja myönteiset elämykset.**

Arviointi

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laki velvoittaa kunnan olemaan yhteistyössä kotien ja palveluntuottajien kanssa, arvioimaan aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä julkistamaan arvioinnin keskeiset tulokset.

Palautekysely

Rantasalmen kunnan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toteutuminen varmistetaan osallistumalla Opetusministeriön laatimaan arviointikyselyyn. Tietoa toiminnasta kerätään Opetushallituksen päättämällä tavalla asiakkailta ja/ tai työntekijöiltä vuosittain keväällä.

Perusopetuksen iltapäivätoiminnasta saadun palautteen perusteella suunnitellaan seuraavan toimintakauden painopistealueet.

Toiminnan itsearviointi

Ohjaajat arvioivat toimintaa Repputiimissä (missä onnistuttiin, mikä ei toiminut, miten toimintaa kehitetään).

Perusopetuksen toimintasuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan toimintakauden alussa.

6. Aamu- ja iltapäivätoimintaan hakeminen

Toimintaan voivat hakeutua 0.—2. luokkien oppilaat sekä 3.-9. luokkien oppilaat, jotka saavat oppilaskohtaisia tukitoimia (PO-laki §20c) tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite (§PO-laki 20i). Vastaava ohjaaja ottaa vastaan hakemukset ja tekee sijoituspäätökset yhdessä rehtorin kanssa.

Oppilaskohtaisia tukitoimia saaville oppilaille sekä oppilaille, joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite järjestetään perusopetuksen iltapäivätoimintaa tapauskohtaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan ilmoitaudutaan kouluun ilmoittautumisen yhteydessä erillisellä hakulomakkeella. Toimintaan hakeneille lähetetään sijoituspäätös toimintaan hyväksymisestä kirjeitse. Mukana on myös aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistumisen vahvistuslomake, joka palautetaan määräaikaan mennessä vastaavalle ohjaajalle. Esitietokaavake täytetään lapsen aloitettua toiminnassa.

7. Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut

Perhe toimittaa vastaavalle ohjaajalle aamu- ja iltapäivätoiminnan paikan vastaanottamisesta vahvistuksen ja vahvistettujen ilmoitusten perusteella lapselle varataan toimipaikka. Maksu määräytyy kiinteänä kuukausimaksuna toimintaan osallistumisen laajuuden perusteella. Maksuista päättää hyvinvointi- ja sivistyslautakunta.

Rantasalmen aamu- ja iltapäivätoiminnasta peritään maksut Liite 1 mukaan.

8. Lainsäädäntö

Perusopetuslaki (628/ 1998)

Laki perusopetuslain 48 b ja 48 f § muuttamisesta 1081/ 2006

Laki perusopetuslain muuttamisesta n:ro 1136/ 2003

Laki perusopetuslain muuttamisesta 642/ 2010

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta n:ro 1137/ 2003

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttamisesta n:ro 1138/ 2003

Valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen muuttamisesta n:ro 115/ 2004

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 (Määräykset ja ohjeet 2011)

Liite 1

KOULULAISTEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan vuosittain päättämällä tavalla huomioiden perheiden tarpeet. Toiminta on tarkoitettu 0.–2. -luokkalaisille ja 3.–9. luokan oppilaille, jotka saavat oppilaskohtaisia tukitoimia (PO-laki §20c) tai joilla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite (§PO-laki 20i). Toiminta noudattaa kouluvuoden työaikoja. Koulujen loma-aikoina ja poikkeuksellisin lauantaikoulupäivinä toimintaa ei järjestetä. Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta on vahvistanut toiminnasta perittävät asiakasmaksut. Maksuun sisältyy aamu- ja/tai välipala riippuen lapsen osallistumisajasta toimintaan.

KUUKAUSIMAKSUT:

Rantasalmen kunnassa aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut ovat:

Aamu- ja iltapäivätoiminnan perusmaksut:

kokoaikainen (yli 15 pv/kk)	100 €/kk, sisaralennus	10 €/kk
osa-aikainen (enintään 15 pv/kk)	70 €/kk, sisaralennus	10 €/kk
osa-aikainen (enintään 10 pv/kk)	50 €/kk, sisaralennus	5 €/kk
vain aamupäivätoiminta	35 €/kk, sisaralennus	5 €/kk

TOIMINTAAN OSALLISTUMISEN ALOITTAMINEN JA PÄÄTTYMINEN

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut peritään kuukausimaksuna jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu aamu- ja iltapäivätoimintaan. Elokuulta ja kesäkuulta peritään toimintapäivien lukumäärään suhteutettu kuukausimaksu.

Apip-toimintapäivien muutokset (osa-aikainen/kokoaikainen) tulee tehdä etukäteen edeltävän kuukauden 15.päivään mennessä kirjallisesti. Tämä hoidontarve on oltava vähintään kaksi peräkkäistä kalenterikuukautta. Lapselle ei siis voi hakea apip-toimintapaikkaa alle kahden kuukauden ajaksi.

Apip-toimintapaikan irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti.

POISSAOLOJEN VAIKUTUS KUUKAUSIMAKSUUN

Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa aamu-/iltapäivätoiminnasta yli 10 päivää kalenterikuukaudessa, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä ollenkaan. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja (perusopetuslain 48 F §).

MAKSUJEN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Määrätty maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa elatusvelvollisuuden, toimeentuloedellytysten ja huollollisten näkökohtien perusteella, mikäli vanhemmat anovat sitä kirjallisesti.

LASKUTUS

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta laskutetaan kuukausittain jälkikäteen.

Painopistealueina liikunta, kädentaidot, lukeminen ja kaveruus/kiusaaminen

Elokuu 2025	<ul style="list-style-type: none"> ● Tutustuminen Reppuun (Reppu-säännöt, piha- ja lähiympäristöön tutustuminen pelaten ja leikkien pihasäännöt)
Syyskuu 2025	<p>Ohjattu viikko-ohjelma alkaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pelejä & leikkejä, tutustumisleikkejä salivuorolla maanantaisin ● ohjatut leikit ● lukutuokiot tiistaisin - perjantaisin ● harrastusmahdollisuudet: <ul style="list-style-type: none"> ○ Metsäsalapoliisit kerho maanantaisin ○ Sporttiskerho keskiviikkoisin ○ Suomen harrastamisen mallin kerhot ma, ti, ke ja pe ● omat naulakkomerkit askarrellaan ● hankinnat
Lokakuu 2025	<ul style="list-style-type: none"> ● leikit ● askartelut ● syysloma vko 43: Reppu kiinni ● kerhot ja ohjatut tuokiot jatkuvat ● Halloween
Marraskuu 2025	<ul style="list-style-type: none"> ● isänpäivä: askartelu ● kerhot ja ohjattu toiminta ● torstaina 20.11. Lasten oikeuksien päivä: toiveviikko
Joulukuu 2025	<ul style="list-style-type: none"> ● joulusatua välipalan jälkeen ● jouluaskartelut ja -leikit ● pikkujoulut
Tammikuu 2026	<ul style="list-style-type: none"> ● Hyvää uutta vuotta!! ● talviliikuntaa, jäätaitetta ● salivuorolla musiikkiliikuntaa ● kerhot ja ohjatut leikit jatkuvat
Helmikuu 2026	<ul style="list-style-type: none"> ● Hyvä kaveri- viikko ● ystävänpäiväleikkejä salivuorolla ● ystävänpäiväaskarteluja ● talviliikuntaa ja talviulkoleikkejä ● laskiaismäenlasku ● talviloma vko 9: Reppu kiinni

Maaliskuu 2026	<ul style="list-style-type: none"> ● Talviloma vko 9: Reppu kiinni ● salivuorolla temppuratoja ● pääsiäisaskarteluja
Huhtikuu 2026	<ul style="list-style-type: none"> ● pääsiäisaskarteluja ● kevään heräämisen seuraamista ja muuta kevääseen liittyvää toimintaa ● ulkoliikuntaa ● vappujuhlat
Toukokuu 2026	<ul style="list-style-type: none"> ● kevätaskarteluja ● äitienpäivälahjan valmistus ja paketointi, ● retket leikkipuistoon ja metsään ● Repun potkiaiset 2. lk oppilaille ja Reppu-piknic rannassa

Lähteet:

[Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus esi- ja perusopetuksessa | Kuntaliitto.fi](#)